

De March On Washington 21 januari 2017

Ooggetuige verslag Artemis Westenberg

Wie de anti-kruisraketten demonstraties in Amsterdam en Den Haag heeft meegemaakt weet hoe het is: honderdduizenden mensen die verenigd zijn in één gemeenschappelijk streven. Een onkenbaar grote groep van gelijkgestemden die daarmee meteen allemaal neven en nichten van je zijn, zo niet broers en zussen.

In Washington D.C. was het zaterdag niet anders. En dat begon al op donderdagavond toen ik mijn overstap op Detroit maakte. Wachtend bij de gate voor onze vlucht naar Washington ontdekten wij dat meer dan de helft van de passagiers, vrouwen maar ook mannen, op weg waren naar de demonstratie. Geen van ons geïnteresseerd in het bijwonen van de inauguratie, maar allemaal onmiddellijk vrienden, omdat we ieder voor zich een betere maatschappij nastreven.

Zaterdag vertrek ik van mijn logeeraadres met 5 'neven en nichten' met de metro uit Alexandria naar Washington, dat niet ver maar net aan de andere kant van de rivier de Potomac ligt, waar de Mars om 1:15 uur zal beginnen. Al meteen op Braddock Road station, en dat om half 9 's morgens, zijn de metro treinen te vol om mensen mee te nemen van dit station. Trein na trein komt binnen rollen, met tussenpozen van hoogstens 2 minuten, te vol om je binnen te wurmen. Uiteindelijk lukt het mijn groep om in de achterste wagon van een trein erbij te schuiven, waarbij ook Japanse spits-aanduwvers de trein echt niet voller hadden kunnen krijgen. Ik heb in Tokyo gereisd gedurende spits, ben zelfs op Shibuya geweest gedurende de spits, en ik weet waarover ik het heb.

De treinrit duurt 45 minuten in plaats van de gebruikelijke 12 minuten, omdat de treinen voor ons de rails bezetten en binnenrollen op stations beletten. Zelfs het uitstappen op station Archives kent een vertraging, omdat het perron nog te vol is van de trein voor ons om de deuren van onze trein open te zetten. Op Archives blijken de tolpoortjes open te staan, opdat de mensenmassa het metrostation sneller kunnen verlaten. Gelukkig resulteert het 'niet uitchecken met mijn OV Chippas' hier niet in een boete van 20\$ zoals thuis wel het geval zou zijn geweest.

NB Het openzetten van de tolpoortjes houdt meteen in dat ook het metrosysteem slechts bij benadering weet hoeveel mensen nu werkelijk de MarchOnWashington bijwoonden. Veel stations bleken namelijk de tollpoortjes bij entree al open te hebben gezet en dat houdt in dat het systeem niet bijhield hoeveel mensen de stations betraden of verlieten. Als Metrosystems dus zegt 800.000 mensen, dan moet je daar een zeer flinke marge bovenop tellen om bij benadering te weten hoeveel mensen er daadwerkelijk gereisd hebben op 21 januari 2017.

Terwijl ik zit te wachten op nog enkele van onze 'nichten' bij de fontein van het Navy Memorial trek ik veel bekijks met mijn tekst 'I can't believe I still have to protest this shit'. Ik wordt constant gefotografeerd en dat blijft zo de hele dag. Weet ik meteen hoe een artiest zich voelt, wanneer zij alsmaar staande gehouden wordt voor het nemen van foto's.

Ook wordt mij de hele dag gevraagd wat het banier van de Nederlandse Vereniging voor Vrouwenbelangen zegt. Het is in het Nederlands en dat woord 'Nederland' kunnen mensen nog net begrijpen, maar de rest is natuurlijk onvertaalbaar voor hen. Ik leg uit en krijg altijd bijval. En wordt bedankt dat ik de moeite heb genomen om met hen te willen zijn. Het kon en dus was het voor mij logisch. Daarom ben ik hier.

De sfeer is opperbest. Vriendelijk, toegeeflijk, behulpzaam en saamhorig. Er valt geen onvertogen woord, en dat alhoewel mensen voor zeer uiteenlopende redenen meelopen. Niet alleen voor vrouwenrechten, of migrantenrechten of gezondheidszorg voor iedereen. We zitten als sardientjes in een blik zelfs uren voor de mars moet beginnen. Op Facebook zie ik foto's van vrienden die blijkbaar ook hier zijn, maar die ik in deze mensenmassa niet heb weten te vinden. Ik zie aan de plakaten op

De March On Washington 21 januari 2017

Ooggetuige verslag Artemis Westenberg

hun foto's dat ze misschien maar 50 meter voor of achter mij lopen, want ik herken wat er opstaat. Het maakt niet uit. We zijn er, we demonstreren, of we elkaar spreken is vandaag niet van belang.

Uiteindelijk worden we het zat. We staan al uren stil en de mars moet al begonnen zijn, maar we merken er niks van. Er worden leuzen gescandeerd 'move this march, move this march', maar beweging zit er niet in. Daarop besluit Angela die ons vandaag aanvoert, dat het ook mogelijk is om parallel aan de officiële Mars-route te lopen. We vertrekken daarop aan de achterkant van het Ruimtevaart museum richting de volgende zijstraat van de Mall. Langzaam worstelen wij ons met honderden, duizenden medestanders richting die straat. Na nog een half uur langzaam en ingehouden lopen arriveren we aan de overkant van de Mall, die we dwars zijn overgestoken richting Pennsylvania Avenue. We hebben via deze sluiproute de officiële mars bereikt en zullen die de komende uren meelopen.

Ik loop tussen een zee van mutsjes in alle denkbare tinten roze. Mutsjes die 'oren' lijken te hebben, ook al zijn ze gebreid en gehaakt via het meest eenvoudige patroon dat ik zou kunnen bedenken. Die oren blijken er niet voor niets aan te zitten. Het zijn 'pussy' mutsen; een protest op de 'grab them by the pussy' uitspraak van Donald Trump. Had ik dat van te voren geweten dan had ik ook zeker een mutsje gebreid. Met wol en een paar breinaalden zou dat een klusje van een uurtje zijn geweest.

De weg langs het Witte Huis blijkt afgesloten te zijn ter hoogte van 7th street. Blijkbaar is Trump te bang voor de mening van zijn bevolking, want het tegenhouden van deze vreedzame, zelfs gezellige demonstratie is echt volslagen onnodig.

Wanneer ik later met mijn groepje op zoek ga naar een eettentje blijkt heel het centrum van Washington overgenomen te zijn door de demonstranten. Niet in een agressieve manier, maar gewoon omdat we er zijn. Omdat we er lopen. Het hart van het commerciële gebied heeft demonstranten in zulke grote drommen dat de brede stoepen verstopt zijn. We lopen ook op straat, omdat je anders gewoon niet vooruit komt. Van 1st Street tot 22nd Street loop ik, van Pennsylvania Avenue tot aan I-street. Het is een flinke wandeling, maar vooral is het moeizaam, want overal lopen mensen. Ik kan me niet herinneren dat Amsterdam of Den Haag in de 80-ger jaren zo vol was voor en na de kruisraketten demonstraties. Dat waren toch ook 400.000 mensen. Hier moeten er meer zijn, want zelfs kilometers verwijderd van de mars-route blijft de zee van roze mij omringen.

Op Metrostation Foggy Bottom om 6 uur zijn de metrostellen nog steeds te vol om mij zo maar mee te nemen. Ik denk dat ik uiteindelijk in de 6de voorbij komende trein mij binnen weet te wringen, en dan alleen nog maar omdat ik even ongelofelijk onbehouden vooring. Net over de rivier heb ik in Rosslyn een warme hap. Ook hier nog steeds omringd door een zee van roze.

Doodmoe en met flink wat spierpijn rol ik om 8 uur in mijn bed in Alexandria. Ik heb een tevreden gevoel. Niet omdat Trump onder de indruk zal zijn van dit protest, want ik denk niet dat hij in staat is om toe te geven dat zijn bevolking (en een groot deel van de rest van de wereld) hem niet moet. Wel omdat we nu van elkaar weten dat we samen verzet kunnen plegen. Dat Facebook en Twitter dit verzet gemakkelijk te organiseren maakt. En dat internet je ook zo de hulp van je 'neven en nichten' kan brengen in je verzet.

Een regering kan tegen zijn bevolking liegen. Kijk naar de kruisraketten, die liggen er nog steeds. Maar de bevolking volledig lamleggen, dat is een stuk moeilijker. Onze planeet heeft zeven continenten en alle zeven hebben elkaar vandaag gevonden. Rode draad is de wens op een sociale, zorgzame, verdraagzame en inclusieve samenleving.

De March On Washington 21 januari 2017

Ooggetuige verslag Artemis Westenberg

Die gedachte ga ik thuis met verve uitdragen en waarmaken. Per slot van rekening is het persoonlijke altijd politiek. En die politiek die kunnen we onder druk zetten. Niet ieder regeringshoofd heeft een even groot bord voor zijn kop als Trump. Laten we daar gebruik van maken. Ik ben er klaar voor.